

VERSLAG

SYMPOSIUM 'ROOMS EN PROTESTANT IN NEGENTIENDE-EEUWS NEDERLAND'

1. INLEIDING

Twee jaar na het eerste *DNK*-symposium over het thema 'Emancipatie' vond op 28 en 29 november 1980 het tweede plaats en wel over het thema 'Rooms en protestant in negentiende-eeuws Nederland', eveneens in het Conferentiecentrum 'Hydepark' te Doorn. De leiding ervan berustte bij dr. P. L. Schram, die in de plaats kwam van prof. dr. J. van den Berg, om redenen van gezondheid verhinderd. Bij de vijf inleiders van wie in *DNK* 8 'Inleidende beschouwingen' zijn opgenomen, voegde zich nog prof. dr. W. A. J. Munier met het onderwerp 'Limburgse simultaankerken'. Met zes referaten was het programma welvoorzien. Een tijdsduur van een etmaal, waarin ook nog aan andere zaken dan wetenschappelijke aandacht moet worden besteed, is uiteraard tekort om aan elk van de themaonderdelen volop recht te doen. Hoewel het symposiumonderwerp op zichzelf beperkt genoeg was, bleek er tussen de thema's van de verschillende referaten en de wijze van de behandeling ervan door de zes inleiders een grote verscheidenheid te bestaan. Voor de ongeveer dertig deelnemers gold het 'Varietas delectat', wat uit de discussies ook wel duidelijk werd.

Evenals bij het eerste symposium kwam de interdisciplinaire behandeling van het onderwerp de vraagstelling ten goede. M.n. in de discussies speelde ook de eigentijdse situatie mee. Juist enkele weken eerder was verschenen de onder leiding van prof. dr. Walter Goddijn samengestelde bundel *Godsdienst: R.K. Herleeft het antipapisme of zijn de katholieken niet te vertrouwen* (Amboboeken, Baarn). Hierin staat de negentiende eeuw niet op de voorgrond, maar verschillende bijdragen konden voor het symposium een goede oriëntatie vormen.

Hieronder volgen nu de samenvattingen die de inleiders zelf van hun referaat hebben opgesteld. Telkens wordt nog een enkel punt uit de op de referaten gevolgde discussies in het verslag weergegeven. Aan het einde is van de algemene discussie, die wegens tijdgebrek helaas maar kort kon zijn, een samenvatting gegeven.

M. G. Pettinga